

భారత్-ప్రపంచం

ద్వంద్వ పన్నుల నివారణకు భారత్-చైనాల సవరణ ఒప్పందం

ద్వంద్వ పన్నుల నివారణ, ఆదాయంపై పన్ను సంబంధిత ఆర్థిక ఎగవేత నివారణకు భారతదేశం, చైనాల మధ్య ఒప్పందంపై సవరించిన ప్రోటోకాల్ కు కేంద్ర మంత్రివర్గం ఆమోదం తెలిపింది.

ముఖ్యాంశాలు:

- ❖ తాజా అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా డిటిఎఎ (ద్వంద్వ పన్నుల నివారణ ఒప్పందం) సమాచార మార్పిడిపై నిబంధనలను తాజా పరచటం, డబుల్ ట్యాక్సేషన్ అవాయిడెన్స్ అగ్రిమెంట్ (డిటిఎఎ) ప్రోటోకాల్ సవరణ ఉద్దేశం.
- ❖ అంతేకాకుండా భారతదేశం పాల్గొంటున్న బేస్ ఏరోజన్ అండ్ ప్రాఫిట్ షిప్టింగ్ కింద ఒప్పంద సంబంధిత కనీస ప్రమాణాలను అమలు చేసేందుకు ప్రోటోకాల్ తగు మార్పులను సూచిస్తుంది.

నేపథ్యం:

- ❖ 2016లో పన్నులు చెల్లించకుండా ఉండటాన్ని నివారించడానికి, తక్కువ పన్ను ఉండే దేశాలకు కంపెనీల లాభాలను మార్చుకుండా నివారించడానికి భారతదేశం ఒక బహుపార్శ్వ సమావేశంలో సంతకం చేసింది.
- ❖ ఆర్గనైజేషన్ ఫర్ ఎకనామిక్ కో-ఆపరేషన్ అండ్ డెవలప్ మెంట్ (ఒఇసిడి)/జి20 బేస్ ఏరోజన్ అండ్ ప్రాఫిట్ షిప్టింగ్ (బిఇపిఎస్) ప్రాజెక్టు తుది ఫలితమే ఈ కన్వెన్షన్.
- ❖ బిఇపిఎస్ ప్రాజెక్టును సమగ్ర పద్ధతిలో తుది బిఇపిఎస్ ప్రాజెక్టు-15 చర్యలను గుర్తించింది.
- ❖ పన్ను ప్రణాళిక వ్యూహాల ద్వారా మూల లాభాల్లో కోత, లాభాల బదిలీకి ఈ కన్వెన్షన్ అరికడుతుంది.

బేస్ ఏరోజన్ అండ్ ప్రాఫిట్ షిప్టింగ్:

- ❖ బహుళజాతి సంస్థలు ఉపయోగించే పన్ను ప్రణాళిక వ్యూహాలు.
- ❖ తక్కువ పన్ను లేదా తక్కువ ఆర్థిక కార్యకలాపాలు ఉండే ప్రాంతాల లేదా అసలు కార్యకలాపాలు లేని ప్రాంతాలకు తమ లాభాలను కృత్రిమంగా బదిలీ చేస్తూ పన్ను నిబంధనలను దుర్వినియోగపరిచేందుకు బహుళజాతి కంపెనీలు వీటిని వినియోగించుకుంటాయి.

బిఇపిఎస్ ప్రాజెక్టు:

- ❖ 2012లో జి20 లాస్ కాబోస్ సదస్సు బేస్ ఏరోజన్-ప్రాఫిట్ షిప్టింగ్ ను అరికట్టాల్సిన ఆవశ్యకత గూర్చి వివరించింది.
- ❖ తమ తుది డిక్లరేషన్ లో ఓకెసిడితో చర్చల మేరకు యాక్షన్ ప్రణాళికను అభివృద్ధి చేయాలని ప్రతిపాదించింది.
- ❖ 2013 సెయింట్ పీటర్స్ బర్గ్ జి20 సదస్సులో బిఇపిఎస్ యాక్షన్ ప్లాన్ ను జి20 నేతలు ఆమోదించారు.

- ❖ దీనిలో 15 చర్యలను పేర్కొన్నారు.

జాతీయాంశాలు

భారతీయ దుస్తుల కొలతల పట్టికకోసం సర్వే

భారతీయ దుస్తుల కొలతల పట్టికను రూపొందించేందుకు త్వరలో నిష్ఠ్ సర్వే చేపట్టనుంది.

ముఖ్యాంశాలు:

- ❖ దేశవ్యాప్తంగా 25వేల మంది శరీర కొలతలను సేకరించనున్నారు.
- ❖ కేంద్ర జోలీ శాఖ ఆధ్వర్యంలో రూ.30 కోట్ల వ్యయంతో దీన్ని చేపడుతున్నారు.

సర్వే విధానం:

- ❖ హైదరాబాద్, బెంగళూరు, ఢిల్లీ, ముంబయి, కోల్ కతా, షిల్లాంగ్ లలో 15 నుంచి 65 ఏళ్ళ మధ్య వయస్సుల వివరాలను సర్వేలో సేకరిస్తారు.
- ❖ 3డీ స్కానర్లు ఉపయోగించి ఎత్తు, బరువు, నడుము, చుట్టుకొలత వంటి 120 విభిన్న కొలతల వివరాలను నమోదు చేసుకోనున్నారు.

సర్వే ఆవశ్యకత:

- ❖ ప్రస్తుతం దేశంలో అమెరికా లేదా బ్రిటన్ కు సంబంధించిన స్కాల్, మీడియం, లార్జ్, ఎక్స్ ట్రా లార్జ్ కొలతల విధానాన్ని పాటిస్తున్నారు.
- ❖ దీంతో వ్యక్తులు తమకు తగ్గట్టు సరిపోయే దుస్తులను ఎంపిక చేసుకోవటంలో ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.
- ❖ భారతీయ కొలతల పట్టిక రూపొందిస్తే అన్ని బ్రాండ్లూ ఒకే విధానాన్ని పాటించేందుకు వీలు కలుగుతుంది.

నేపథ్యం:

- ❖ ఇప్పటివరకు అమెరికా, కెనడా, మెక్సికో, యుకె, ఫ్రాన్స్, స్పెయిన్, జర్మనీ, కొరియా, చైనా, ఆస్ట్రేలియా మాత్రమే పూర్తిస్థాయి జాతీయ కొలతల సర్వేను పూర్తి చేశాయి.

పాలిటీ అండ్ గవర్నెన్స్

మానవ అక్రమ రవాణా (నివారణ, పరిరక్షణ, పునరావాసం) బిల్లు-2018కు కేంద్ర కేబినెట్ ఆమోదం

మానవ అక్రమ రవాణా (నివారణ, పరిరక్షణ, పునరావాసం) బిల్లు-2018ను పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టేందుకు కేంద్ర కేబినెట్ ఆమోదం తెలిపింది.

బిల్లు ముఖ్యాంశాలు:

- ❖ ఇది అక్రమ రవాణా సంబంధిత నేర రూపాలను వివరించింది.

- ❖ బిల్లులో నేరాలను 'రవాణా', 'తీవ్రమైన రవాణా' అనే విభాగాలుగా వర్గీకరించారు.
- ❖ బలవంతంగా పనుల్లోకి దించడం, దానికోసం మాదకద్రవ్యాలు వాడటం, వెట్టిచాకిరి, బలవంతపు అద్దె గర్భం, వ్యభిచారంలోకి దించడానికి అనువుగా పిల్లలు త్వరగా పెద్దవాళ్లుగా కనిపించేలా హార్వోస్టు ఎక్కించడం, రసాయనాలు ఉపయోగించడం, బాల్య వివాహాల ముసుగులో అక్రమ రవాణా, ఆ పేరుతో గర్భవతిని చేయడం, లేదా తీవ్ర అనారోగ్యం పాలేయడం వంటివి తీవ్ర నేరాలుగా పరిగణిస్తారు.

శిక్ష:

- ❖ వ్యక్తుల అక్రమ రవాణాను చేయడం లేదా ప్రోత్సహించడం నేరాలుగా గుర్తిస్తూ పలు శిక్షలను వివరించింది.
- ❖ దీనికింద నిర్దేశించిన శిక్ష కనీసం 10 సంవత్సరాల కఠిన కారాగార శిక్ష నుండి గరిష్టంగా జీవిత శ్ఛైదు. దీంతోపాటు లక్షకు తక్కువ కాని జరిమానా విధిస్తారు.
- ❖ ఈ నేరాలను పదేపదే చేసేవారికి యావజ్జీవ కారాగార శిక్ష విధించాలని బిల్లులో ప్రతిపాదించారు.

బాధితుల, సాక్షుల గోప్యత:

- ❖ బాధితులను, సాక్షులను, ఫిర్యాదుదారులను వారి గుర్తింపు బయటపడకుండా గోప్యతను కాపాడుతుంది. వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా వారి స్టేట్మెంట్‌ను రికార్డ్ చేయడం ద్వారా ఇది నిర్వహించబడుతుంది. వారు ప్రతీసారి పోలీసు స్టేషన్లకు కోర్టులకు తిరగాల్సిన అవసరం ఉండదు.

విచారణ-స్వస్థల చేరిక:

- ❖ బాధితుల ట్రయల్ అండ్ రిపాలియేషన్ (విచారణ మరియు స్వస్థల చేరిక)ల కాలనిబద్ధత కోసం నిబంధన కలిగి ఉంది. ఇది విచారణలోకి తీసుకోవడానికి 1 సంవత్సర వ్యవధిలో ఉంటుంది.
- ❖ ఇది బాధితులకు తక్షణ రక్షణను వారి పునరావాసాన్ని అందజేసే చర్యలు తీసుకుంటుంది.
- ❖ కేసు విచారణ పూర్తయ్యేంతవరకూ వేచి చూడకుండా బాధితులు తమ భౌతిక, మానసిక గాయం మొదలైన వాటి నుండి 30 రోజులలో తక్షణ ఉపశమనం పొందుతారు, తదుపరి ఛార్జిషీట్ దాఖలు చేసిన తేదీ నుండి 60 రోజుల్లోపు పూర్తి ఉపశమనం పొందుతారు.

పునరావాస నిధి:

- ❖ పునరావాస నిధిని ఏర్పాటు చేయాలని తొలిసారి బిల్లు ప్రతిపాదించింది.
- ❖ ఈ నిధిని బాధితుల భౌతిక, మానసిక, సామాజిక పరమైన ఉత్తమ జీవనం పొందేందుకు ఉపయోగిస్తారు. విద్య, నైపుణ్యాభివృద్ధి, ఆరోగ్య సంరక్షణ, మానసిక తోడ్పాటు, న్యాయ సహాయం, భద్రతతో కూడిన వసతుల కల్పన వంటి ద్వారా బాధితులకు అండగా నిలిచేందుకు ఈ నిధిని ఉపయోగిస్తారు.
- ❖ ప్రతీ కోర్టు కూడా ఈ తరహా కేసుల సత్వర విచారణకు తగిన చర్యలు చేపట్టాలని సూచించింది.

సంస్థాగత యంత్రాంగం:

- ❖ జిల్లా, రాష్ట్ర, కేంద్ర స్థాయిలో సంస్థాగత యంత్రాంగాన్ని నెలకొల్పాలి. అవి అక్రమ రవాణాకు సంబంధించిన నివారణ, పరిరక్షణ, విచారణ, పునరావాసం వంటి కార్యకలాపాలను నిర్వహిస్తాయి.

- ❖ జాతీయ స్థాయిలో అక్రమ రవాణా నిరోధక బ్యూరో కార్యకలాపాలు నేషనల్ ఇన్వెస్టిగేషన్ ఏజెన్సీ (ఎన్ఐఎ) ద్వారా నిర్వహించబడతాయి.
- ❖ మానవ అక్రమ రవాణా కేసుల్ని ఇకపై జాతీయ దర్యాప్తు సంస్థ విచారిస్తుంది. దీనికి వీలుగా ఎన్.ఐ.ఎ. చట్టాన్ని సవరించడంతోపాటు ఆ సంస్థలో ఒక విభాగాన్ని ప్రత్యేకంగా నెలకొల్పడానికి నిర్ణయ నిధి ద్వారా ఆర్థిక సాయం అందించనున్నారు.

జాతీయ స్థాయిలో పునరావాస కమిటీ:

- ❖ అక్రమ రవాణాకు సహకరించే వారికి మూడేళ్ళ జైలుశిక్ష పడుతుంది.
- ❖ పునరావాస నిధిని మహిళా శిశు అభివృద్ధి శాఖ కార్యదర్శి నేతృత్వంలో జాతీయ స్థాయిలో పునరావాస కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలనేది ప్రతిపాదిత చట్టంలో ఒక సిఫార్సు.

బిల్లు ప్రాముఖ్యత:

- ❖ ప్రాథమిక మానవ హక్కులను ఉల్లంఘించే వ్యవస్థీకృత నేరాల్లో అక్రమ రవాణాది మూడో స్థానం. ఈ నేరాలను విచారించేందుకు తగిన చర్యలను తీసుకునేందుకు ప్రస్తుతం ఎటువంటి చట్టం లేదు.
- ❖ నివారణ, పునరావాస దృక్పథం నుండి మానవ అక్రమ రవాణా సమస్యలపై చర్యలను చేపట్టేలా బిల్లును రూపొందించడం జరిగింది.
- ❖ ఇది అక్రమ రవాణాపై పోరాటంలో దక్షిణాసియా దేశాల్లో భారత్‌ను అగ్రగామిగా నిలుపుతుంది.

నేపథ్యం:

- ❖ జాతీయ నేర నమోదు బ్యూరో (ఎన్సిఆర్బి) ప్రకారం అంతకుముందు ఏడాదితో పోల్చినప్పుడు 2016లో 20 శాతం అక్రమ రవాణా కేసులు అధికంగా నమోదయ్యాయి.
- ❖ 2015లో 6877 కేసులు నమోదు కాగా 2016లో 8132 అక్రమ రవాణా కేసులు నమోదయ్యాయి.
- ❖ దీనిలో అధికంగా పశ్చిమ బెంగాల్ (44శాతం) ఉండగా దాని తర్వాత రాజస్థాన్ (17 శాతం) ఉంది.
- ❖ పట్టుబడిన మొత్తం 15379 బాధితుల్లో 10150 మంది మహిళలు, 5299 మంది పురుషులు.

పథకాలు

2020 వరకు ప్రధానమంత్రి ఉపాధి కల్పన కార్యక్రమాల పాడిగింపు

12వ పంచవర్ష ప్రణాళిక సూచించిన 3 సంవత్సరాల కాల పరిమితి 2017-18 నుంచి 2019-20 వరకు ప్రధానమంత్రి ఉపాధి కల్పన కార్యక్రమం (పీఎంఐజిపి)ని పాడిగించేందుకు ఆర్థిక వ్యవహారాల కేబినెట్ కమిటీ ఆమోదం తెలిపింది.

- ❖ రూ.5500 కోట్లతో ఈ పథకాన్ని పాడిగించడం జరిగింది. దీంతో అదనంగా మూడు ఆర్థిక సంవత్సరాలలో 15 లక్షల మందికి ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించనున్నారు.

పీఎంఐజిపి-ప్రధానమంత్రి ఉపాధి కల్పన కార్యక్రమం:

- ❖ నిరుద్యోగితను తగ్గించేందుకు, గ్రామీణ పట్టణ ప్రాంతాలలో

నిరంతర ఉపాధి అవకాశాలను కల్పించేందుకు పీఎంఈజిపిని ప్రారంభించారు.

- ❖ అంతకుముందున్న ఆర్ఇజిపి, పీఎంఆర్ఎస్ పథకాలను విలీనం చేసి ఈ నూతన పథకాన్ని ప్రారంభించారు.
- ❖ జాతీయ స్థాయిలో పీఎంఈజిపిని అమలు చేసేందుకు ఖాదీ అండ్ విలేజ్ ఇండస్ట్రీస్ కమిషన్ (కెవిఐసి) నోడల్ ఏజెన్సీగా వ్యవహరిస్తుంది.
- ❖ రాష్ట్ర/జిల్లా స్థాయిలో కెవిఐసి రాష్ట్ర స్థాయి అధికారులు, ఖాదీ అండ్ విలేజ్ ఇండస్ట్రీస్ బోర్డ్ (కెవిఐబి), జిల్లా పారిశ్రామిక కేంద్రాలు (డిఐసి) ఈ పథకం అమలు చేసే ఏజెన్సీలు
- ❖ రాష్ట్రాల వెనుకబాటుతనాన్ని, నిరుద్యోగితను, అంతకుముందు సంవత్సర లక్ష్యాలను పూర్తి చేయటానికి, రాష్ట్ర/కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాల జనాభాకు, సంప్రదాయ నైపుణ్యం అందుబాటు వంటి అంశాల పట్ల ఈ పథకం ద్వారా చర్యలు చేపడతారు.

పథకం ముఖ్యాంశాలు:

- ❖ ప్రాజెక్టుల ఏర్పాటుకు ఎటువంటి ఆదాయ పరిమితి లేదు.
- ❖ ఈ పథకం ఆర్థిక సాయం అనేది నూతనంగా ఏర్పాటు చేసే ప్రాజెక్టులకు మాత్రమే.
- ❖ ఇప్పటికే ఉన్న లేదా పూర్తి చేయబడిన ప్రభుత్వ అనుబంధిత ప్రాజెక్టులకు ఈ పథకం వర్తించదు.
- ❖ తలసరి పెట్టుబడి అనేది మైదాన ప్రాంతాల్లో రూ. 1లక్షకు, కొండ ప్రాంతాల్లో రూ. 1.50 లక్షలకు మించకూడదు.
- ❖ గరిష్టంగా ప్రాజెక్టు వ్యయం, తయారీ రంగంలో రూ.25 లక్షలు, సేవల రంగంలో రూ.10 లక్షలు

సాఫ్ట్

నాథులా గుండా కైలాష్ యాత్ర

నాథులా కనుమ గుండా కైలాష్ మానసరోవర్ యాత్ర పునఃప్రారంభానికి చైనా అంగీకరించింది.

కైలాష్ మానసరోవర్ యాత్ర:

- ❖ మతపరమైన ప్రాముఖ్యత, సాంస్కృతిక ప్రాధాన్యత, కఠినమైన ప్రయాసతో కూడుకున్న స్వభావం రీత్యా కైలాష్ మానసరోవర్ యాత్ర ప్రాధాన్యతను సంతరించుకున్నది.
- ❖ హిందువులు, జైనులు, బౌద్ధులకు మతపరమైన ప్రాముఖ్యత కలిగి ఉంది.
- ❖ భారత్, చైనా ప్రభుత్వాల సమన్వయంతో ఈ యాత్ర నిర్వహించబడుతుంది.
- ❖ ఉత్తరాఖండ్, సిక్కిం, ఢిల్లీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, ఇండో టిబెటన్ సరిహద్దు పోలీస్ (ఐటిబిపి), కుమయన్ మండల్ వికాస్ నిగం లిమిటెడ్ (కెఎంఎంఎస్) వంటి భారత భాగస్వాములు ఈ యాత్ర నిర్వహణలో పాలుపంచుకుంటాయి.

మానసరోవర్ సరస్సు:

- ❖ 14950 అడుగులు (4558 మీటర్లు) ఎత్తులో ఉంది.
- ❖ ప్రపంచంలోనే అత్యంత ఎత్తులో ఉన్న మంచినీటి సరస్సు.
- ❖ చైనాలోని టిబెట్ స్వయం ప్రతిపత్తి ప్రాంతంలో లాసాకు 940 కి.మీ. దూరంలో ఉంది.

నాథులా కనుమ:

- ❖ హిమాలయాల్లో ఒక పర్వత కనుమ ఇది.
- ❖ భారతదేశంలోని సిక్కిం రాష్ట్రాన్ని చైనాకు చెందిన టిబెట్ స్వయం ప్రతిపత్తి ప్రాంతంలో కలుపుతుంది.
- ❖ ఇది పురాతన సిల్క్ రూటులో భాగంగా ఉండేది.

నగరాల్లో మహిళా భద్రతకు రూ.2900 కోట్లు

హైదరాబాద్, ఢిల్లీ, బెంగళూరు సహా ఎనిమిది ప్రధాన నగరాలను మహిళలకు మరింత సురక్షితంగా మార్చేందుకు ఉద్దేశించిన రూ.2900 కోట్ల విలువైన ప్రాజెక్టు కేంద్రం ఆమోదం తెలిపింది.

ముఖ్యాంశాలు:

- ❖ మహిళా శిశు అభివృద్ధి శాఖ (డబ్ల్యుసిడి) కార్యదర్శి నేతృత్వంలోని సాధికార కమిటీ ఈ విషయాన్ని గూర్చి మార్చి 2న సమావేశమై తాజా ప్రాజెక్టుకు ఆమోదం తెలిపింది.
- ❖ వీటికి అవసరమైన నగదును నిర్ణయ నిధి నుంచి తీసుకుంటారు.

తాజా నిధి కింద తీసుకునే చర్యలు:

- ❖ ముఖ్యాల గుర్తింపు విజ్ఞానం, కదలికలపై నిఘా, వీడియోల ద్వారా పర్యవేక్షణ, ఉపగ్రహ వ్యవస్థతో అనుసంధానించిన గస్తీ వాహనాలు లాంటి సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని సంబంధించిన ప్రాజెక్టులు తాజాగా ఆమోదం పొందిన వాటిలో ఉన్నాయి.

నేపథ్యం:

- ❖ ఢిల్లీలో 2012 నాటి సామూహిక అత్యాచారం అనంతరం ఈ నిధిని ఏర్పాటు చేశారు.

వరల్డ్ సిటీస్ కల్చర్ ఫోరంలో చేరిన తొలి భారతీయ నగరం ముంబై

తమ సాంస్కృతికతను పంచుకునేందుకు వేదికగా పనిచేసే వరల్డ్ సిటీస్ కల్చర్ ఫోరం (డబ్ల్యుసిసిఎఫ్)లోకి ముంబై నూతనంగా చేరింది.

- ❖ దీంతో డబ్ల్యుసిసిఎఫ్ చేరిన తొలి భారతీయ నగరంగా ముంబై గుర్తింపు పొందింది.

డబ్ల్యుసిసిఎఫ్:

- ❖ బిఓపి (అంతర్జాతీయ కన్ఫరెన్స్) సమావేశం అయిన వరల్డ్ సిటీస్ కల్చర్ ఫోరం (డబ్ల్యుసిసిఎఫ్) తమ భవిష్యత్ సంస్కృతి కీలక పాత్రకు సంబంధించి పరిశోధన మేధస్సును పంచుకునేందుకు విధాన నిర్ణీతలకు ఒక వేదికను ఏర్పరుస్తుంది.
- ❖ ఇది 2012లో ఎనిమిది మంది సభ్యులతో ప్రారంభమైంది.
- ❖ 32 కీలక నగరాల నెట్వర్క్ను కలిగి ఉంది. వీటిలో లండన్, ఎడిన్బర్గ్, లిస్బన్, శాన్ఫ్రాన్సిస్కో, షాంఘై, సింగపూర్, టొరంటో మొదలైన నగరాలు ఉన్నాయి.

ఆర్థికాంశాలు

మహారాష్ట్రలో తొలి మెగా ఫుడ్ పార్క్ - ప్రారంభం

మహారాష్ట్రలో తొలి మెగాఫుడ్ పార్క్, సతారా మెగా ఫుడ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ను సతారా జిల్లాలో ప్రారంభించారు.

- ❖ ఇది దేశంలో కార్యకలాపాలు ప్రారంభించిన 12వ మెగాఫుడ్ పార్క్

కాగా ప్రస్తుత ప్రభుత్వంలో 10వది.

- ❖ ఇది భారతదేశపు తొలి మెగాపుడ్ పార్క్ - 2012లో ఆంధ్రప్రదేశ్, చిత్తూరులో 147 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో శ్రీని మెగాపుడ్ పార్క్ పేరుతో ఏర్పాటు చేశారు.

మెగాపుడ్ పార్క్ పథకం:

- ❖ మెగాపుడ్ పార్క్ పథకం ద్వారా రైతులు, ప్రాసెసర్లు (వ్యవసాయ శుద్ధికారులు) రిటైలర్లను ఒక దగ్గరకు చేర్చి వ్యవసాయ ఉత్పత్తిని మార్కెట్లోకి తీసుకొచ్చేందుకు యంత్రాంగాన్ని అందించే కార్యక్రమం. దీని ద్వారా అదనపు విలువను గరిష్టీకరించడం, వ్యర్థాలను తగ్గించడం, రైతుల ఆదాయాన్ని రెట్టింపు చేయడానికి వీలవుతుంది.
- ❖ ఆహారశుద్ధి ప్రక్రియలో అధునాతన అవస్థాపనా సౌకర్యాలను కల్పించడం ఈ పథకం ప్రాథమిక లక్ష్యం.

పథకం అమలు:

- ❖ కంపెనీస్ యాక్ట్ క్రింద నమోదైన స్పెషల్ సర్వీస్ వెహికల్ (ఎస్పీయూ) అనే బాడీ కార్పొరేట్ మెగాపుడ్ పార్క్ ప్రాజెక్టును అమలు చేస్తుంది. అంతేకాక రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విధానాలు ఈ పథకం అమలుకు ప్రత్యేక ఎస్పీవీలను ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరం లేదు.

ఆర్థిక సహాయం:

- ❖ ఈ పథకం కింద భారత ప్రభుత్వం ఒక్కో మెగాపుడ్ పార్క్ ప్రాజెక్టుకు రూ.50 కోట్లు ఆర్థిక సాయాన్ని అందజేస్తుంది.

మెగాపుడ్ పార్క్ ప్రయోజనాలు:

- ❖ ఈ పథకం అత్యున్నత నాణ్యతతో కూడిన ఆహార శుద్ధి అవస్థాపనా సౌకర్యాలను వ్యవసాయ క్షేత్రాలకు దగ్గరగా ఏర్పాటు చేస్తుంది.
- ❖ దీనిలో లాజిస్టిక్స్ (వస్తు సంబంధిత) రవాణా, కేంద్ర శుద్ధి కేంద్రాలు ఉంటాయి.
- ❖ గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ప్రత్యక్ష, పరోక్ష ఉపాధి లభిస్తుంది.
- ❖ లబ్ధితో కూడిన వ్యవసాయ కార్యకలాపాలు చేపట్టేందుకు మార్కెట్ ఆధారిత నడుపాయాలు దగ్గరగా పొందేందుకు వ్యవస్థాగత సౌకర్యాలను పొందేందుకు రైతులకు దోహదపడుతుంది.
- ❖ పంటకోత తర్వాతి నష్టాలను తగ్గిస్తుంది.

సేవలలో ఛాంపియన్ సెక్టార్స్ కోసం యాక్షన్ ప్లాన్ (కార్యాచరణ ప్రణాళిక)

12 గుర్తించిన ఛాంపియన్ సర్వీసెస్ సెక్టార్ (సిఎస్ఎస్)పై దృష్టి సారిస్తూ వాటి అభివృద్ధి గతిశీలతను గుర్తించేందుకు కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీ మంత్రిత్వ శాఖ చేసిన ప్రతిపాదనకు కేంద్ర కేబినెట్ ఆమోదం తెలిపింది.

గుర్తించబడిన 12 ఛాంపియన్ సర్వీస్ సెక్టార్స్ :-

- (1) సమాచార సాంకేతికత మరియు సమాచార సాంకేతిక గల సర్వీసులు
- (2) మెడికల్ వ్యాల్యూ ట్రావెల్
- (3) రవాణా - లాజిస్టిక్స్ సేవలు
- (4) పర్యాటకం - అతిథి సేవలు
- (5) అకౌంటింగ్ - ఫైనాన్స్ సేవలు
- (6) ఆడియో విజువల్ సేవలు

(7) కమ్యూనికేషన్ సేవలు

(8) లీగల్ (న్యాయ సంబంధిత) సేవలు

(9) నిర్మాణ - ఇంజనీరింగ్ సేవలు

(10) పర్యావరణ సేవలు

(11) ఆర్థిక సేవలు

(12) విద్యా సేవలు

ముఖ్యాంశాలు:

- ❖ ఈ గుర్తించబడిన సిఎస్ఎస్ కోసం యాక్షన్ ప్లాన్ అమలుకు రంగాలవారీగా ముసాయిదా ప్రణాళికల రూపకల్పనకు సంబంధిత మంత్రిత్వ శాఖలు/విభాగాలు తగిన చర్యలు చేపట్టాలని కేబినెట్ ఆదేశించింది.
- ❖ క్యాబినెట్ కార్యదర్శి ఆధ్వర్యంలోని కార్యదర్శుల కమిటీ మార్గదర్శకత్వంలో అమలు చేసే పర్యవేక్షణ యంత్రాంగం నుండి పర్యవేక్షణ అమలుతో సంబంధిత మంత్రిత్వ శాఖలు/ విభాగాలు యాక్షన్ ప్లాన్లకు తుది రూపునివ్వాలి.
- ❖ ప్రభుత్వ ఛాంపియన్ సెక్టార్ల విభాగ కార్యాచరణ ప్రణాళికకు మద్దతుగా రూ.5000 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించింది.
- ❖ 2022 నాటికి ఈ గుర్తించబడిన ఛాంపియన్ విభాగాలకు సంబంధించిన వ్యూహాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని వాటి సాధనకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి.

ప్రాముఖ్యత:

- ❖ ఈ విధానం దేశంలోని సేవల రంగంలో దృష్టి సారించిన పర్యవేక్షక కార్యాచరణ ప్రణాళిక ద్వారా పోటీతత్వం మెరుగు పరుస్తుంది.
- ❖ ఇది జీడిపి వృద్ధిని ప్రోత్సహిస్తుంది. ఎక్కువ ఉద్యోగాలను సృష్టిస్తుంది.

పప్పుధాన్యాలు, నూనెగింజలు సేకరణ రెండింటలు

పప్పుధాన్యాలు, నూనెగింజలు సేకరణ కోసం వ్యవసాయ సహకార సంస్థ నేషనల్ అగ్రికల్చరల్ కోఆపరేటివ్ మార్కెటింగ్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (ఎన్ఎఫ్ఐడి) రుణ పరిమితిని ఆర్థిక వ్యవహారాల కేబినెట్ కమిటీ రెట్టింపు చేసింది.

ఎన్ఎఫ్ఐడి:

- ❖ 1958 అక్టోబర్ 2న గాంధీ జయంతి సందర్భంగా నాఫెడ్ను ఏర్పాటు చేశారు.
- ❖ మల్టీ స్టేట్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ యాక్ట్ (బహుళ రాష్ట్రాల సహకార సంఘాల చట్టం) కింద నాఫెడ్ నమోదై ఉంది.
- ❖ రైతులకు లబ్ధి చేకూర్చేందుకు వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల సహకార మార్కెటింగ్ను ప్రోత్సహించేందుకు నాఫెడ్ను ఏర్పాటు చేశారు.
- ❖ నాఫెడ్లో ప్రధాన సభ్యులుగా రైతులు ఉంటారు.
- ❖ వ్యవసాయ మంత్రిత్వశాఖ పరిధిలో దీని విదులు ఉంటాయి.
- ❖ భారతదేశంలో వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల కోసం మార్కెటింగ్ ఏజెన్సీలలో కొనుగోలు యంత్రాంగాలలో నాఫెడ్ అతిపెద్దది.
- ❖ 2008లో ఇది 'నేషనల్ స్టాల్ ఎక్స్చేంజ్ అనే వస్తు మార్కెట్ కేంద్రాన్ని ఫైనాన్సియల్ టెక్నాలజీస్ (ఇండియా) లిమిటెడ్ (ఎఫ్ఐఐఎల్) తో కలిసి జాయింట్ వెంచర్గా స్థాపించింది.

భారతదేశ 'డూయింగ్ బిజినెస్'ను మెరుగుపరిచే 4

సంస్థలు

సులభతర వాణిజ్య సూచీలో భారతదేశ ర్యాంకింగ్ను మెరుగుపరిచేందుకు వాటాదారులతో మమేకమవుతూ తగు ప్రమాణాలను స్వీకరించేందుకు కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీ మంత్రిత్వశాఖ 4 సంస్థలను నియమించింది.

ఆ నాలుగు సంస్థలు:

1. నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ కన్స్ట్రక్షన్ మేనేజ్మెంట్ అండ్ రీసెర్చ్ (ఎన్ఐఎమ్ఎఆర్)
2. ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫారిన్ ట్రేడ్ (ఐఐఎఫ్టీ)
3. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ కంపెనీ సెక్రటరీ ఆఫ్ ఇండియా (ఐసిఎస్ఐ)
4. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ చార్టెడ్ అకౌంటెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా (ఐసిఎఐ)

డిఫెన్స్ అండ్ సెక్యూరిటీ

ఎటిజిఎమ్ నాగ్ క్షిపణి ప్రయోగం విజయవంతం

దేశీయ పరిజ్ఞానంతో అభివృద్ధి చేసిన యాంటీ ట్యాంకు గ్రెడెడ్ మిస్సైల్స్ (ఎటిజిఎమ్) నాగ్ను విజయవంతంగా పరీక్షించారు.

నాగ్ క్షిపణి:

- ❖ ఇది మూడోతరం యాంటీ ట్యాంక్ గ్రెడెడ్ ఫైర్ అండ్ ఫర్గెట్ (ప్రయోగించడం మాత్రమే) క్షిపణి.
- ❖ దీనిని డిఫెన్స్ రీసెర్చ్ అండ్ డెవలప్మెంట్ ఆర్గనైజేషన్ (డిఆర్డిఓ) అభివృద్ధి చేసింది.
- ❖ భారత సైన్యానికి యాంత్రికంగా కాల్బలం. వాయుదళ సైన్యాలకు సహాయపడేందుకు దీనిని అభివృద్ధి చేశారు.
- ❖ దీనిని అధునాతన ప్రధాన యుద్ధ ట్యాంకులను ధ్వంసం చేసేలా రూపకల్పన చేశారు.
- ❖ దీనిని భూఉపరితల ఆకాశ ఆధారిత వేదికల నుండి ప్రయోగించవచ్చు.
- ❖ ప్రస్తుతం భూమి నుండి ప్రయోగించే క్షిపణి నాగ్ మిస్సైల్ కారియర్ (ఎన్ఎఎమ్ఐసిఎ) పై అందుబాటులో ఉంది.
- ❖ హెలికాప్టర్ నుండి ప్రయోగించే క్షిపణినే నాగ్ క్షిపణిగా ఎన్ఎజి (హెలినా)గా పిలుస్తారు. దీనిని ధృవ అనే అధునాతన తేలికపాటి హెలికాప్టర్ నుండి; హెచ్ఎఎల్ రుద్ర అనే దాడిచేసే హెలికాప్టర్ ద్వారా ప్రయోగించే వీలుంది.
- ❖ ఇంటిగ్రేటెడ్ గ్రెడెడ్ మిస్సైల్ డెవలప్మెంట్ ప్రోగ్రామ్ (ఐఐఎమ్డిపి) కింద దీనిని స్వదేశీ పరిజ్ఞానంతో అభివృద్ధి చేశారు.

కమిటీలు

రక్షణ మంత్రిత్వశాఖ అవసరాల మూలధన సేకరణకు నిపుణుల కమిటీ

కేంద్ర రక్షణ మంత్రిత్వశాఖ 13 మంది సభ్యులతో రక్షణ మంత్రిత్వశాఖ మూలధన సేకరణ ప్రాజెక్టులపై (ఆర్ఎమ్సిఓఎమ్పి) రక్షణ మంత్రి అద్వైజురీ కమిటీని నియమించింది.

- ❖ దీనికి మాజీ కార్యదర్శి వినయ్ శీల్ ఒబెరాయ్ నేతృత్వం వహిస్తున్నారు.

కమిటీ సూచనల నిబంధనలు:

- ❖ సాయుధ దళాల ఆధునీకరణకు, వాటి సంసిద్ధతను పెంచటం కోసం మూలధన సేకరణను ఈ కమిటీ పర్యవేక్షిస్తుంది.
- ❖ రూ.500 కోట్ల కన్నా ఎక్కువ విలువైన క్లిష్టమైన ప్రాజెక్టులను పరిశీలించే స్వతంత్ర సమీక్షను చేపట్టాలి.
- ❖ మూలధన సేకరణ విధానాన్ని మెరుగుపరచేందుకు ఈ కమిటీ చర్యలు తీసుకుంటుంది.

సదస్సులు

ఈ-గవర్నెన్స్పై 21వ జాతీయ సదస్సు

ఈ గవర్నెన్స్పై 21వ జాతీయ సదస్సు హైదరాబాద్లో జరిగింది.

థీమ్:

- ❖ ఈ ఏడాది సదస్సు థీం: 'టెక్నాలజీ ఫర్ యాక్సులరేటింగ్ డెవలప్మెంట్'

సబ్ థీమ్:

- ❖ బిల్డింగ్ యూజర్ ఎక్స్పీరియన్స్
- ❖ యూనివర్సలైజేషన్ అండ్ రెస్పెక్షన్
- ❖ గవర్నెన్స్ - ఈ గవర్నెన్స్
- ❖ ఎమర్జింగ్ టెక్నాలజీస్
- ❖ ఈ-గవర్నెన్స్ గుడ్/బెస్ట్ ప్రాక్టీసెస్

నిర్వాహకులు:

- ❖ దీనిని తెలంగాణ ప్రభుత్వ సహకారంతో ఎలక్ట్రానిక్స్ సమాచార సాంకేతిక మంత్రిత్వ శాఖతో కలిసి డిపార్ట్మెంట్ ఆఫ్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్మ్స్ అండ్ పబ్లిక్ గ్రీవెన్సెస్ (డిఆర్ఐపిజి) నిర్వహించింది.

ముఖ్యాంశాలు:

- ❖ ఈ సదస్సు కార్యదర్శులు, పరిపాలనా సంస్కరణలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సమాచార సాంకేతిక కార్యదర్శులు, కేంద్ర ప్రభుత్వ ఐటి మేనేజర్లు, సాఫ్ట్వేర్ సాల్యూషన్ ప్రొవైడర్లు, పరిశ్రమలు మొదలైన వాటిలో భాగస్వామిగా, సలహాల పరస్పర మార్పిడిలో ఒక వేదికగా పని చేస్తుంది.
- ❖ ఈ గవర్నెన్స్ అత్యుత్తమ పాలన అందించిన ప్రభుత్వాలకు ప్రభుత్వ శాఖలకు జాతీయ ఈ-గవర్నెన్స్ అవార్డులను అందజేశారు.

పాలిటీ అండ్ గవర్నెన్స్

ఘోజిట్ ఎకనమిక్ అఫెండర్స్ బిల్లుకు కేబినెట్ ఆమోదం

బ్యాంకు రుణాలను ఎగవేయడం, రుణాలను దారి మళ్ళించడం వంటి ఆర్థిక నేరాలకు పాల్పడి చట్టం నుంచి తప్పించుకోవడానికి

విదేశాలకు పరారయ్యే వారిపై చర్యలు తీసుకునేందుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నాలు మొదలు పెట్టింది.

- ❖ దీనిలో భాగంగా ఇటువంటి ఆర్థిక నేరగాళ్లపై కఠిన చర్యలకు వీలుకల్పించే బిల్లుకు కేంద్ర మంత్రివర్గం మార్చి 1న ఆమోదం తెలిపింది.

ముఖ్యాంశాలు:

- ❖ ఫ్యూజిటివ్ ఎకనమిక్ అఫెండర్స్ బిల్లు పేరుతో తీసుకొచ్చిన ఈ బిల్లు కుంభకోణాలకు పాల్పడి రుణాలు ఎగవేసి పరారయిన నిందితుల అన్ని ఆస్తులను జప్తు చేయడానికి వీలు కల్పిస్తుంది.
- ❖ బకాయిలను త్వరగా రాబట్టుకునే లక్ష్యంతో జప్తు చేసుకున్న ఆస్తులను విక్రయించుకోవడానికి ప్రతిపాదిత చట్టం అధికారాలను కల్పిస్తుంది.
- ❖ రూ.100 కోట్లు అంతకన్నా ఎక్కువ మొత్తం బకాయి పడి దేశం విడిచి పరారయిన ఎగవేతదారులకు ఈ ప్రతిపాదిత చట్టం వర్తిస్తుంది.
- ❖ నిందితుడు లొంగిపోవడం లేదని కోర్టు నిర్ణయించి వారెంటు జారీ చేసిన మరుక్షణం నుంచే కొత్త చట్టం వర్తిస్తుంది.

ఇతరాంశాలు:

- ❖ కోర్టు పలాయిత నేరగాడిగా ప్రకటించడానికి ముందే నిందితుడు భారత్ కు వచ్చి సంబంధిత కోర్టులో లొంగిపోతే ఈ చట్టం కింద చర్యలను నిలిపివేయవచ్చు.
- ❖ ఆర్థిక నేరానికి పాల్పడి కోర్టు నుంచి అరెస్టు వారెంటు జారీ అయిన, క్రిమినల్ విచారణను తప్పించుకోవటానికి భారత్ వీడి వెళ్ళిపోయిన, విచారణను ఎదుర్కోవడానికి భారత్ కు తిరిగి రావడానికి నిరాకరించే వారిని పలాయిత (ఫ్యూజిటివ్) నేరగాడుగా ఈ బిల్లు నిర్వచిస్తున్నది.
- ❖ ఈ కొత్త చట్టం అక్రమ నగదు చెలామణి నిరోధక చట్టం (పీఎంఎల్ఎ) కన్నా భిన్నమైనది.
- ❖ విచారణను తప్పించుకోవడానికి దేశం విడిచి వెళ్ళిపోయిన వారి కొత్త, పాత కేసులకు కొత్త చట్టం వర్తిస్తుంది.
- ❖ ఈ ప్రతిపాదిత చట్టాన్ని 2017-18 బడ్జెట్ లో ప్రకటించారు.

పీఎంఎల్ఎ (అక్రమ నగదు చెలామణి నిరోధక చట్టం):

- ❖ పీఎంఎల్ఎ కింద నేరం వల్ల ఆర్జించిన మొత్తాన్ని మాత్రమే జప్తు చేస్తారు. అదీ దోషిగా నిరూపితమైతేనే.
- ❖ కొత్త చట్టం మాత్రం అన్ని ఆస్తులనూ, అవి నేర చర్య వల్ల సమకూరినవా లేదా అన్న దానితో సంబంధం లేకుండా జప్తు చేయడానికి వీలు కల్పిస్తుంది.

నేషనల్ ఫైనాన్షియల్ రిపోర్టింగ్ అథారిటీ (ఎన్ఎఫ్ఆర్ఎ):

- ❖ ప్రతిపాదిత చట్టంతోపాటు అవకతవకలకు పాల్పడి ఆడిటర్లపై చర్యలకు గట్టి అధికారాలతో కూడిన నేషనల్ ఫైనాన్షియల్ రిపోర్టింగ్ అథారిటీ (ఎన్ఎఫ్ఆర్ఎ)ని ఏర్పాటు చేయడానికి కేంద్ర కేబినెట్ ఆమోదం తెలిపింది.
- ❖ రూ.12700 కోట్ల పీఎన్బీ కుంభకోణం సహా వివిధ కార్పొరేట్ కుంభకోణాల్లో ఆడిటర్ల పాత్రను కూడా దర్శాపు సంస్థలు పరిశీలిస్తున్న నేపథ్యంలో ఎన్.ఎ.ఎఫ్.ఆర్.ఎ. ఏర్పాటు చేయాలన్న నిర్ణయం ప్రాధాన్య్యాన్ని సంతరించుకుంది.
- ❖ ప్రస్తుతం ఆడిటర్లపై చర్యలు తీసుకునే అధికారం ఐసిఐఐలకు ఉండగా ఎన్.ఎ.ఎఫ్.ఆర్.ఎ. ఏర్పాటు తర్వాత ఆ అధికారాలు కొత్త సంస్థకు వస్తాయి.

- ❖ ఆడిటింగ్ వృత్తికి సంబంధించి ఎన్.ఎ.ఎఫ్.ఆర్.ఎ. అనేది స్వతంత్ర నియంత్రణ సంస్థగా వ్యవహరిస్తుంది.
- ❖ అన్ని లిస్టెడ్ కంపెనీలు, పెద్దవైన అన్లిస్టెడ్ పబ్లిక్ కంపెనీలు ఎన్.ఎ.ఎఫ్.ఆర్.ఎ. పరిధిలోకి వస్తాయి.
- ❖ ప్రజా ప్రయోజనం ఇమిడి ఉన్న కేసుల్లో ఇతర సంస్థల్లోనూ విచారణ జరపాలని ప్రస్తుతం ఈ సంస్థను కోరవచ్చు.

ఎన్ఎఫ్ఆర్ఎ అధికారాలు-నిర్మాణం:

- ❖ తప్పు చేసిన ఆడిటర్ లేదా ఆడిటింగ్ సంస్థను పదేళ్ళ వరకు డిబార్ చేసే అధికారం ఎన్ఎఫ్ఆర్ఎకు ఉంటుంది.
- ❖ భారీ జరిమానాలు కూడా విధించవచ్చు.
- ❖ వ్యక్తులకు అయితే కనీస జరిమానా రూ.లక్ష ఉంటుంది. తీసుకున్న రుసుములకు ఐదంతల వరకు జరిమానా విధించవచ్చు.
- ❖ ఆడిటింగ్ సంస్థలకయితే కనీస జరిమానా రూ.10 లక్షలు ఉంటుంది. గరిష్టంగా తీసుకున్న రుసుములకు పదింతలు జరిమానా విధించవచ్చు.
- ❖ ఎన్ఎఫ్ఆర్ఎలో చైర్ పర్సన్, ముగ్గురు పూర్తికాలపు సభ్యులు సహా, 15 మంది సభ్యులు ఉంటారు. వీరుగాక కార్యదర్శి ఉంటారు.

నేపథ్యం:

- ❖ నీరవ్ మోదీ, మొహబల్ చాక్లిలు పంజాబ్ నేషనల్ బ్యాంకు (పీఎన్బి)ని మోసం చేసి విచారణకు సహకరించడానికి నిరాకరిస్తున్న నేపథ్యంలో కొత్త చట్టాన్ని కొత్త ఎన్.ఎ.ఎఫ్.ఆర్.ఎ. అనే సంస్థను తీసుకొచ్చే ప్రక్రియను వేగవంతం చేశారు

పథకాలు

స్వజల యోజన రెండో ప్రాజెక్టు రాజస్థాన్ లో ప్రారంభం

కేంద్ర ప్రభుత్వం స్వజలయోజన ఫైలట్ ప్రాజెక్టును రాజస్థాన్ లోని భీకంపురా గ్రామంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రారంభించింది.

స్వజల యోజన:

- ❖ నిరంతర త్రాగునీటి సరఫరాకోసం కమ్యూనిటీతో కూడిన త్రాగునీరు కార్యక్రమం.
- ❖ ఈ పథకం క్రింద 90 శాతం ప్రాజెక్టు వ్యయాన్ని ప్రభుత్వం భరించనుండగా మిగతా 10 శాతం కమ్యూనిటీలు భరించాలి.
- ❖ ఈ పథకం అమలు, నిర్వహణ కార్యకలాపాల బాధ్యత స్థానిక గ్రామాలు చూసుకుంటాయి.
- ❖ గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఏడాది మొత్తం ప్రతీ కుటుంబానికి త్రాగునీటిని అందజేయడమేకాక ఈ పథకం గ్రామాల్లో ఉపాధి కల్పనకు కూడా దోహదపడుతుంది.

చండీఘడ్ లో తొలి ఏవియేషన్ మల్టీ స్కైల్ డెవలప్ మెంట్ సెంటర్ ప్రారంభం

భారతదేశపు తొలి ఏవియేషన్ మల్టీ స్కైల్ డెవలప్ మెంట్ సెంటర్ (ఎమ్ఎస్ డిజి)ను చండీఘడ్ విమానాశ్రయ పాత టెర్మినల్ లో ప్రారంభించారు.

- ❖ ఈ కేంద్రాన్ని ఎయిర్ పోర్ట్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా కార్పొరేట్ సామాజిక బాధ్యత క్రింద ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది.

ప్రారంభంలో దీని ద్వారా 2360 మంది విద్యార్థులకు మూడు సంవత్సరాలపాటు ఉచితంగా శిక్షణ ఇస్తారు.

ఏవియేషన్ ఎన్ఎస్డిసి:

- ❖ నేషనల్ స్కీల్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్ (ఎన్ఎస్డిసి) సహకారంతో ఈ కేంద్రాన్ని స్థాపించారు.
- ❖ దీనికి ఏరోస్పేస్ అండ్ ఏవియేషన్ సెక్టార్ స్కీల్ కౌన్సిల్ (ఎఎఎస్-ఎస్సి) ఆఫ్ ఇండియా తోడ్పాటు నందిస్తుంది.
- ❖ ఇది జాతీయ నైపుణ్య అర్హతలు (ఎన్ఎస్క్యూఎఫ్) ప్రకారం ఎఎఎస్ఎస్సి చే రూపొందించబడిన కోర్సు కార్య ప్రణాళిక/మదింపు ఆధారంగా శిక్షణను ఇస్తారు.

నేపథ్యం:

- ❖ భారతదేశంలో విమానయాన రంగంలో నిపుణుల డిమాండ్ రోజురోజుకీ పెరుగుతుండటం; గత 3-4 సంవత్సరాలుగా భారతదేశ విమానయాన రంగం శీఘ్రగతిన అభివృద్ధి చెందడంతో ప్రస్తుత కేంద్రం ఏర్పాటు అనివార్యమైంది.
- ❖ రాబోయే కొన్ని సంవత్సరాలలో 900 లకు పైగా విమానాలను భారతదేశ షెడ్యూల్డ్ ఎయిర్లైన్స్ ప్రవేశపెట్టనున్నాయి.
- ❖ ఉడాన్ వంటి పథకాన్ని విజయవంతం చేయాలంటే తగినంత మానవ వనరులు అవసరం.